

Svar på skriftligt spörsmål SSS 326/2021rd

Svar på skriftligt spörsmål om en jämnare fördelning av skogsskatteintäkter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 326/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Joonas Könttä /cent:

Hur ämnar regeringen förbättra regionernas ställning i fördelningen av de skatter som fås från skogsavkastningen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Vid ingången av 1993 trädde samfundsskattesystemet i kraft inom företagsbeskattningen. Samtidigt skedde övergången till det differentierade inkomstskattesystemet, och skatter för kapitalinkomst började betalas enbart till staten. Tidigare skedde skogsbeskattningen per areal, varvid skogen också beskattades i kommunalbeskattningen. Skogsägarna fick under en övergångsperiod välja antingen arealbeskattning eller beskattning av virkesförsäljning för en period på 13 år. Kommunerna kompenserades för att virkesförsäljningen överfördes till den statliga beskattningen av kapitalinkomster med att en andel motsvarande inkomsterna för virkesförsäljning inkluderades som grund för utdelningen av samfundsskatten. Andelen kallas skogspost. Kompensationen har ända från början gjorts till fullt belopp, även om kommunerna ännu under övergångsperioden fick kommunalskatt enligt det arealbaserade skattesystemet från de skattskyldiga.

Kommunerna kompenseras i det befintliga beskattningssystemet för att beskattningen av kapitalinkomster för skogsbruk styrs till staten genom skogsposten, som ingår i utdelningen av samfundsskatten till kommunerna. En enskild kommuns skogspost fastställs främst utgående från det tidigare skogscentralområdets bruttorotprisinkomster samt antalet hektar ekonomiskog och naturskyddsområden i kommunen.

Med tanke på kommunernas beskattningsutfall tryggar skogsposten i utdelningen av samfundsskatten ett relativt jämt utfall. Utfallet av samfundsskatten innebär jämnare inkomster än inkomster till följd av försäljningsintäkter för virke, eftersom dessa varierar efter försäljningsutfallet i respektive virkesmarknadssituation. Om den relativt jämna skogsposten ersattes med ett beskattningsutfall på basis av kapitalinkomster, skulle inkomsternas storlek kunna variera avsevärt från år till år. Detta beror på att beskattningsutfallet skulle bli direkt beroende av antalet virkesaffärer

som görs i kommunen under året i fråga. Avsevärda årliga variationer skulle försämra förutsägbarheten i kommunernas skatteinkomster.

Om kapitalinkomster för skogsbruk riktades till den kommun där skogen står skulle också skogsposten i samfundsskatten bli föremål för revidering i sammanhanget. Detta skulle leda till minskade samfundsskatteintäkter för kommunerna. För närvarande finns det i Finland ett flertal kommuner vars skogspost är mer än tiodubbel större än den näringsverksamhetspost som redovisas till dem. I värsta fall skulle vissa kommuners samfundsskatteinkomster på grund av den slojade skogsposten alltså falla ända till en tiondel av vad det nuvarande systemet ger.

I och med att kapitalinkomsterna går till staten spelar det ingen roll vart utfallet riktas. Det är heller inte möjligt att utreda skogsinkomsterna för en enskild kommun utgående från de uppgifter som samlas in vid beskattningen. Inkomster för virkesförsäljning specificeras inte per kommun i skattedeklarationen för skogsbruk. I den befintliga modellen riktas skogsbruksinkomster via skogsposten specifikt till den kommun där skogen finns. Däremot skulle kommunalskatten inte göra det eftersom den är bunden till en persons hemort. Det betyder att kapitalinkomsterna för skogsbruk då skulle riktas till den kommun där skogsägaren bor och inte till den där skogen finns.

I det nuvarande systemet redovisas samfundsskattens skogspost till kommunerna på det sätt som beskrivs ovan, vilket i praktiken motsvarat beloppet på kapitalinkomstskatt för virkesförsäljning. Ändringar i systemet måste bedömas omsorgsfullt så att skatterna för virkesförsäljning också i fortsättningen riktas till de kommuner där skogen står.

Helsingfors 9.6.2021

Finansminister Annika Saarikko